

Sansirnir og heilin

Sansirnir

Sjónin

Hoyrnin

Luktisansurin

Smakkisansurin

Følisansurin

Sansirnir

- ▶ **Lesi** á clio um nervasystemið og heilan (fáa heftir)
- ▶ <https://biologi.alinea.dk/course/Augt-sanser-og-nerver/page/AISW-nervesystemet>
- ▶ **Filmsklipp** um eygað, "Parts of the eye": (10 min)
- ▶ https://www.youtube.com/watch?v=7HGxjs_aYyg

Eygað

- ▶ Vart av eygnabrúm, eygnalokum og eygnavippum
- ▶ Skapað sum kúla
- ▶ Eygnahvíti, iris, pupil

Skriva í heftið: EYGAÐ

- ▶ Eygað er vart av eygnabrúm, eygnalokum og eygnavippum
- ▶ Hornhindin:
 - ▶ Verjir eygað móti bakterium og skaðum
 - ▶ Syrgir fyri at man sær klárt
- ▶ Pupillan: ljós kemur inn í eygað gjøgnum pupilluna
- ▶ Iris
 - ▶ Liturin á eyganum situr á iris
 - ▶ Iris stýrir hvussu nógv ljós kemur inn í eygað gjøgnum pupilluna
 - ▶ Iris minkar pupillina tá nógv ljós er
 - ▶ Iris veksur pupilluna tá lítið ljós er.

Sjónin / eygað

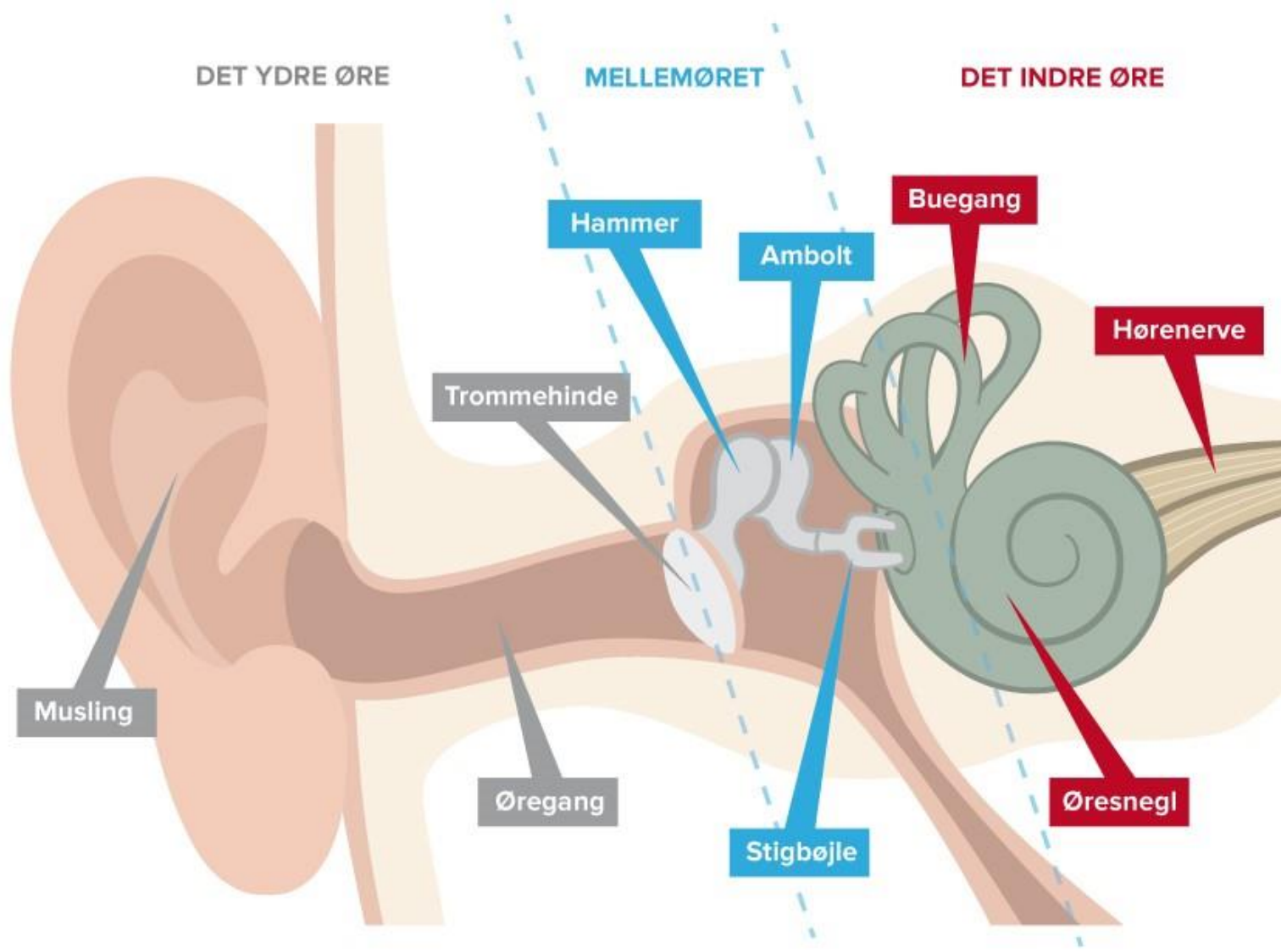
- ▶ **Lesi** á clío um eygað: <https://biologi.alinea.dk/course/Augt-sanser-og-nerver/page/Alxl-oejet>
- ▶ **Filmsklipp**: Experimentarium, um at missa sínar sansir: (11 min)
- ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=Uf693lyusqg&t=452s>

- ▶ Tosa saman – tvey og tvey ella smáum bólkum
 - ▶ Hvør sansur heldur tú er vigtigast?
 - ▶ Hvønn sans hevði tú valt at liva uttan, um tú vart noydd/ur?

Hoyrnin - oyrað

- ▶ **Lesi** á Clio – hoyrnin/oyrað
 - ▶ <https://biologi.alinea.dk/course/Augt-sanser-og-nerver/page/AlsU-hoer-lige-efter>
- ▶ **Filmsklipp:** Human ear (7,35 min)
 - ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=98-6WfdumZY>
- ▶ **Filmsklipp/aktivitet:** How old are your ears?
 - ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=VxcbppCX6Rk>
 - ▶ <https://www.youtube.com/watch?v=zUmbmssqHQY>

Oyrað

Lukti- og smakkisansur

Lesi á Clio – lukti- og smakkisansur

<https://biologi.alinea.dk/course/Augt-sanser-og-nerver/page/AIRW-du-lugter-godt>

Filmsklipp: "Taste" (4 min)

<https://www.youtube.com/watch?v=K9JSBzEEA0o>

(Næstu síðu)

Smakkipróvar: arbeiðsbók s. 20-21

Smakkisansur

De 5 grundsmage

Sød

Salt

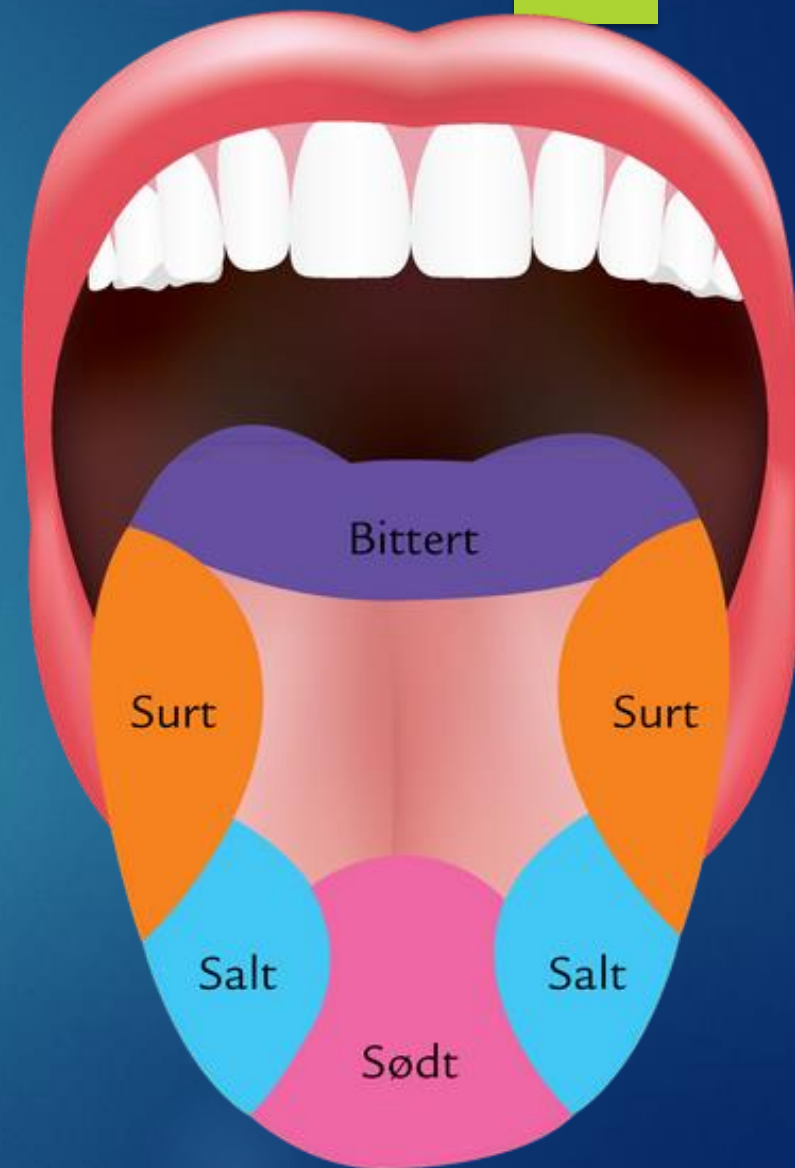
Umami

Sur

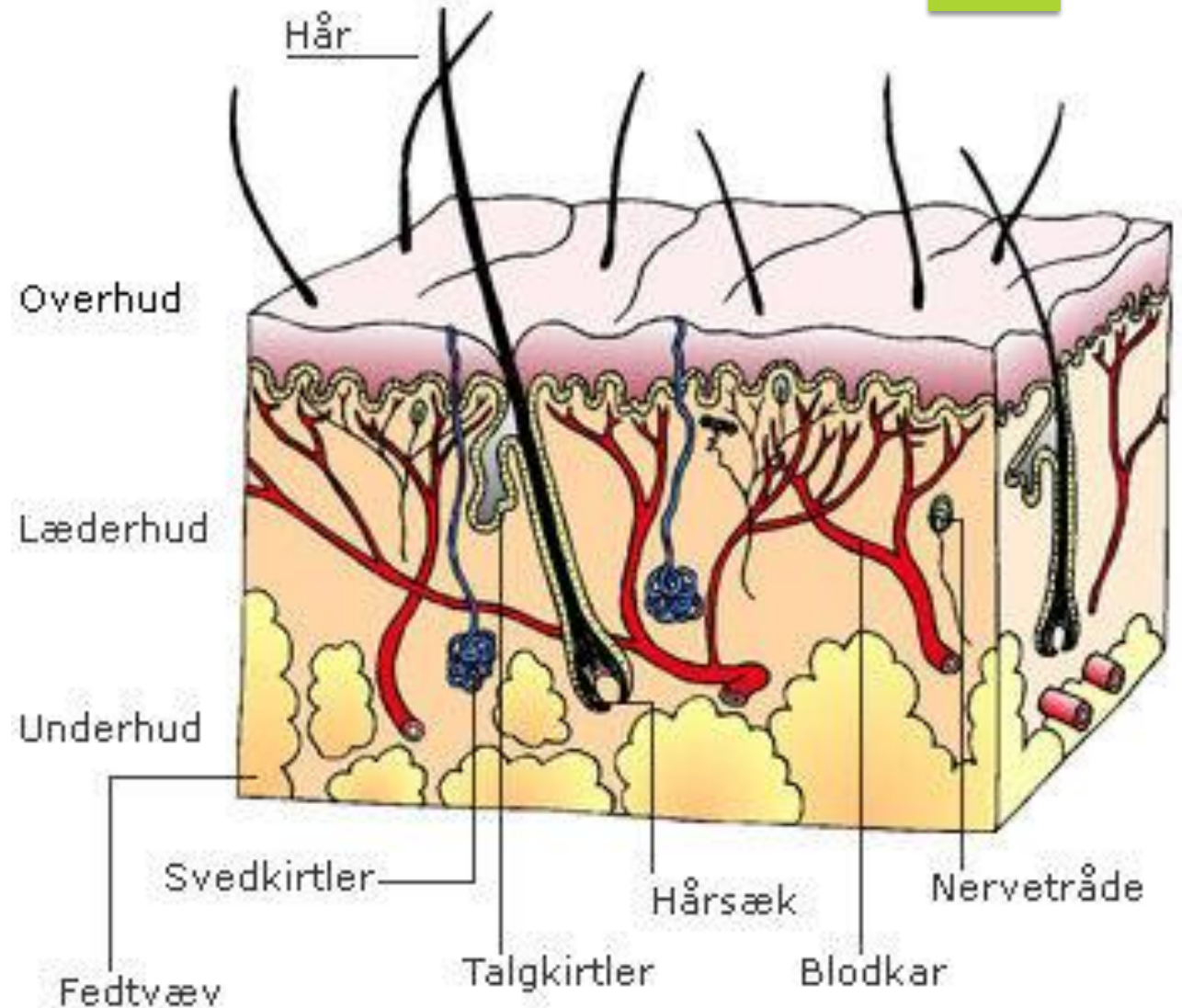
Bitter

Húðin - følisansur

- ▶ **Les** á Clio um følisansin
- ▶ <https://biologi.alinea.dk/course/Augt-sanser-og-nerver/page/A171-det-dejlige-kram>
- ▶ **Aktivitetur**: Sansesellernes tæthed (Clio)
- ▶ <https://biologi.alinea.dk/course/Augt-sanser-og-nerver/assignment/1HkX-sansecellernes-taethed>

Tværsnit af huden:

- ▶ **Aktivitetur:** prøva at vera ein sans fyri uttan

- ▶ <https://biologi.alinea.dk/course/Augt-sanser-og-nerver/assignment/1Hkr-kan-du-undvaere-en-sans>

